No. 138. 1845.

VLISSINGSCHE COURANT.

Maandag 17 November.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Advertentien worden geplaatst à 10 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en [illegible]bekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

NIEUWSTIJDINGEN.

ZWITSERLAND.

ZURICH. De Eidgen. Zeit. deelt het volgende mede: [illegible], ongeveer 35 jaren oud, woonde vroeger in de nabijheid van Beneden-Ebersol, was destijds schuldenaar van den raadsheer *Leu* en in diens huis zeer goed bekend. Niet zonder vermogen verliet hij het ouderlijke huis, doch had dit er spoedig doorgebragt, terwijl hij voortdurend een woest leven leidde, drie kinderen buiten huwelijk had en reeds tweemalen correctioneel gestraft werd. Den 8. December behoorde hij tot de zaamgezworenen en vlugtte toenmaals naar Menzikon, alwaar de hoogverraders op Aargausch gebied nieuwen krijg bereidden. *Muller*, van zijne jeugd af uploopend en ligtzinnig, kind eener onzedelijke, nog levende moeder, bezwaard met schulden, was geheel geschikt voor de door hem aanvaarde taak, voor de volvoering waarvan men hem 50,000 franken beloofde. Den 13. Julij wachtte hij den heer *Leu* voor de eerste maal in Ebersol op. Te vergeefs. Hetzelfde was het geval op den 17. Julij in het Galgenwoud. Het scheen gemakkelijk den van Sachseln naar huis keerenden, op straat neer te schieten; doch het regende, *Leu* bleef laug uit, en *Muller* liet andermaal zijn voornemen varen. Hij liet het jagtgeweer, hetwelk hij bij zich droeg, achter, en begaf zich op den terugweg naar Stechenrain, toen, echter, de gedachte bij hem opkwam, dat hetzelve door een toeval kon ontdekt worden, zoodat hij terugkeerde en het moordtuig met zich nam. Eindelijk, des Zaturdags, besloot hij, *Leu* in bed te vermoorden en bragt ditmaal zijn plan ten uitvoer. Het oude schot schoot hij af, laadde het geweer op nieuw en omwond hetzelve met stroo en werk, opdat de glans van hetzelve hem niet verraden zoude; (dit zijn de stroovlechten, welke men later vond en men voor brandfakkels hield; hij kocht zich vervolgens voor 6 kr. jenever en ging binnen 2½ uur naar Ebersol. In de keuken van *Leu's* woning brandde nog licht, toen hij daar aankwam. Langen tijd bleef hij staan luisteren; alles was in diepe rust. Nu nam hij den kleinen ladder, welken hij reeds geruimen tijd had gereed gehouden zette dien tegen den muur der woning en beklom de achter-opkamer. Alles was nog rustig, maar nog eenmaal greep hem eene koude huivering en terugdeinzen over zijne gruweldaad aan, en nog eenmaal sloop hij door de deur uit het huis, om den ladder weg te nemen. Nu nam hij een' dronk jenever en keerde stil in de woning terug; daar stond hij nu in de deur van het slaapvertrek. *Leu* en zijne vrouw lagen in diepen slaap, *Muller*, klein en vrij gezet, naauwelijks 4 voeten 8 duimen, kon, zonder veel inspanning, van uit de deur met zijn lang schietgeweer den op een' hoogen matras liggenden heer *Leu* bereiken. Het schot gaat af en *Leu* gilt nog « *Jezus Maria!*" *Muller* maakt daaruit op, dat hij getroffen heeft en vlugt. — Hij eischte het beloofde bloedgeld, doch ontving het niet. Men had hem bedrogen en met valsche hoop gevleid: slechts 14 louis d'or bragt hij mede te huis. Toen werd hij woedend, ging aan het babbelen en werd gearresteerd.

DUITSCHLAND.

— Een arme Engelsche soldaat, met name *Koenraad Baur*, had 9 jaren in de 112e. compagnie der marine gediend, en was met verminkte ledematen naar Duitschland gegaan, om aldaar zijn geluk te zoeken. Hij woont tegenwoordig Erkelenz (Rhynpruissen), waar hij als daglooner een hoogst zuinig en armzalig leven leidt. Toen hij onlangs de aankomst van Hare Britsche Majesteit in Duitschland vernam, wendde de oude onderdaan zich met een nederig verzoek aan de koningin. Dit smeekschrift kwam in hare handen ten tijde [illegible] zij zich op het kasteel van haren doorl. bloedverwant, den hertog van *Coburg Gotha*, bevond. Na verloop van eenige dagen, ontving de ongelukkige soldaat een bescheid [illegible] grooten, met vijf prachtvolle zegels versierden [illegible] stond: « Gothasche privaatkas." Het papier beefde in de handen van *Koenraad Baur*; familie en vrienden, die tegenwoordig waren, kwamen naauwelijks tot bedaren; algemeene stilte heerschte er in den schijnbaar gelukkig gemaakten kring. Toen de brief geopend was, bevonden zich daarin drie Coupons, ieder een thaler groot.

(*Kölnische Zeitung.*)

FRANKRIJK.

PARIJS, den 11. November. Dezer dagen verloor een koopman van Epernay op den weg van Condé naar Orbois eene portefeuille behelzende voor 40,000 frs. banknoten. Deezelfden dag werd hem den schat teruggebragt door eenen werkman, die twee mijlen te voet had afgelegd, om den eigenaar in te halen. De koopman bood den eerlijken daglooner TWEE FRANKS tot belooning aan! .... Deze weigerde iets te aanvaarden.

BELGIE.

— De *Gazette van het land van Waes* behelst het volgende:

Men meldt ons dat een schrikkelijk voorval te Seveneecken heeft plaats gehad. Hoewel wij voor deszelfs echtheid niet instaan, maken wij er nogthans gewag van, om het zonderlinge van het gebeurde.

« Een landbouwer deed zijn dienstknecht, des nachts, rond de hofstede de wacht houden; omtrent middernacht wordt deze eene zoekende mansgestalte gewaar, die hem een dief scheen; hij brandt op denzelven het geweer los, en nog vóór dat de dag aanbrak zag de dienstknecht, dat hij zijn eigen vader had doodgeschoten.

— Zondag laatstleden, tegen acht ure des avonds heeft een jongeling, door minnehandel tot wanhoop gebragt, zich op den ijzeren weg in de gemeente Rosoux tusschen Waremme en Luik, nedergelegd. De trein die zich naar Luik rigtte heeft zijn lijk verschrikkelijk verminkt daargelaten.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, den 12. November. Het programma der plegtige onthulling van het standbeeld van *Willem I*, op Maandag den 17. Nov., is bekend gemaakt. De hoogleeraar *A. des Amorie der Hoeven* zal in de groote zaal van het paleis eene toepasselijke rede houden, waarna het hof de plegtigheid der onthulling zal bijwonen, hetwelk onder trompetgeschal en het gebulder van het geschut zal plaats hebben. Hierna zal Z. M. en de prinsen, aan het hoofd der troepen, voorbij het standbeeld trekken en hetzelve de militaire eer bewijzen.

— In de zitting van de Tweede Kamer van heden is ingekomen eene koninklijke boodschap met 15 ontwerpen van wet, betrekkelijk het stem- en kiesregt en tot uitvoering van art. 6 der grondwet. De heer *Lycklama à Nyeholt* heeft heden zitting genomen, nadat zijne geloofsbrieven waren onderzocht. De centrale afdeeling doet verslag omtrent 1o. het ontwerp van wet strekkende tot wijziging der wet op het zegel, en 2o. de voordragten van wet, ten doel hebbende de staatsbegrooting voor 1845 te verhoogen met het beloop van een halfjaar der pensioenen. De beraadslagingen over die ontwerpen worden bepaald op Vrijdag.

Na de vergadering zijn de afdeelingen bijeengekomen, om het ontwerp van wet, betrekkelijk de schutterijen te onderzoeken.

GOES, den 13. November. Men verneemt, dat eerstdaags een detachement van het 2e. regiment Dragonders, sterk één Officier en 25 Manschappen, alhier zal binnen komen, ten einde gedurende den winter in het eiland Zuid-Beveland, de Justitie te ondersteunen, indien zulks noodig moet zijn, [illegible] deze maatregel van voorzorg, ten gevolge van schikkingen tusschen de Departementen van Justitie en Oorlog genomen is.

GEMENGDE DINGEN.

Met 1. Januarij nieuwe bezuinigingen in den Haag; er wordt daar bezuinigd en aan den dijk gejaagd, en toch brengt den burger geen cent minder op dan vroeger. — De boomen kwijnen te Parijs weg, door gebrek aan nachtrust, veroorzaakt door het gazlicht, dat er gansche nachten brand. — Men weet het zich te 's Hage niet te verklaren, maar tegen de berekening, zegt den heer van Hall, zijn er zes millioenen overgeschoten. De wereld, zou men haast zeggen, loopt nu op haar einde. — Van eene goed onderrigte zijde vernemen wij, dat bij de regering het loffelijke plan bestaat, om tot leeniging der aardappelen-epidemie, thans van hare zijde de natie met 127 millioenen guldens bij te springen. Wij juichen deze maatregel ten sterksten toe; maar hopen, dat men dan toch vooral aan de schoonmaaksters, naaisters en dienstboden zal denken, welke in de vrijwillige leening, volgens de Amst. C., hunne guldens en daalders (God weet door welken aandrang) hebben prijs gegeven, en die zij tegenwoordig misschien goed zouden kunnen gebruiken. Daar alles in ons gelukkig Nederland zoo regtvaardig toegaat, en de paarden die den haver verdienen onder ons (godzalig; was het waar!) ministerie ze ook krijgen, twijfelen wij niet, of onze hoop zal verwezenlijkt worden. Ook verneemt men dat zij hun geld terug zouden erlangen, die aan de marine als anders, verzocht zijn aan de vrijwillige leening deel te nemen, onder vriendelijk vertoon van hun congé. — Koningin Victoria wordt tegen lichtmis in den Haag verwacht; aldaar wordt reeds een huis verguld. — De Nederlandsche plaatselijke besturen zullen op hun verzoek kunnen geautoriseerd worden tot vrijwillige geldleeningen om in den aardappelnood te voorzien; echter zal van geene aflossing mogen gesproken worden.

INGEZONDEN STUKKEN.

Een woord aan allen die hun vaderland liefhebben.

Eens Neêrland! was uw edel volk
Der vrijheid en der wijsheid tolk,
Toen nog Euroop in 't duister lag.
Maar nacht verving dien heldren dag;
En 't brengt gevoelloos thans en koud
Zijn hulde alleen der magt van *'t goud.*

(Een vaderlandsch dichter, in 1841.)

Een nieuw, politisch jaar is voor Nederland aangebroken; de vertegenwoordiging werd door eene armzalige troonrede geopend, welke door een even armzalig, alle de vorige in flaauw- en lafhartigheid overtreffend antwoord werd opgevolgd. En dit geschiedde juist in een' tijd, dat er door eene goede en vaderlandslievende vertegenwoordiging, die van hare hooge roeping waarachtig overtuigd was, zóó veel konde en moest verrigt worden tot herstel des vaderlands,

ZUSTER EGERIA.

(Vervolg en slot van onze vorige.)

De heer Vatry, gelijk men denken kan, koos het kasteel, de meubelen en de juweelen.

De notaris wendde zich ook tot dezen laatsten.

– Mijnheer Vatry, zeide hij, alhoewel de overledene het inzigt zou gehad hebben van hare zuster te straffen, zoudt gij, millionair, toch eene groote edelmoedigheid kunnen toonen, met iets van uw aandeel over te laten aan Anna, die behoeftig is.

– Ik bedank u voor uwe goede raadgeving, mijnheer, antwoordde Vatry; maar het kasteel is digt tegen mijne bosschen gelegen, het is zoo wel voor mij geschikt, zoo veel te meer daar het gestoffeerd is... Wat de juweelen van Egeria betreft... dit zijn gedachtenissen... en... gedachtenissen worden niet weggegeven.

– Welnu, hernam de notaris, ik kan u niet dwingen, ik moet het testament letterlijk uitvoeren.

Vervolgens nam hij het gebedenboek der overledene uit zijn schrijftafel, gaf hetzelve aan Anna en zeide:

– Daar, arme mevrouw Anna, zie hier het gebedenboek dat u toekomt.

Anna, die vergezeld was van haar zoontje, aanvaarde het oude boek, drukte hetzelve tegen haar hart, en bragt het vervolgens aan de lippen van haar kind, zeggende op een weemoedigen en afgebroken toon:

– Daar, Hector, kus het boek van uwe overledene tante, die u zou bemind hebben, had zij u gekend... En wanneer gij eens lezen kunt, dan zult gij God bidden dat hij u zooveel wijsheid verleene als aan uw vader.... en meer geluk dan hij aan uwe moeder verleend heeft.

De getuigen stortten tranen van aandoening.

Het kind drukte zijne rozenlippen op het oude boek, raakte de sloten aan, en het boek ging toevallig open.

– Oh! moeder, riep het kind! wat zie ik schoone beeldjes!

Waarlijk? hernam Anna, treurig grimlagchende over de groote blijdschap van haren zoon.

– Ja, riep het kind met verrukking uit: Onze Lieve Vrouw geheel in het rood gekleed, met het kindeken Jesus in hare armen.... Maar, moeder, waarom heeft men al dit fijn papier op die beeldtjes geleid?

– Wel; omdat de prenten onbeschadigd zouden blijven.

Het kind doorbladerde verder het boek en riep nogmaals uit:

– Moeder, op elke prent liggen wel zes papiertjes, zoo fijn als zijde!

De moeder bezag het boek met meerder aandacht... eensklaps gaf zij een schreeuw, en viel in onmagt.

De notaris rigtte haar op, en zeide tot de aanwezigen, weest gerust, ik hoop dat dit voorval geene kwade gevolgen zal hebben... Gij, jongen, het boek uit de hand van het kind nemende, geef mij dit boek hier, gij zoudt de prenten scheuren.

Vervolgens trachtte hij Anna tot haar zelven te doen komen.

De erfgenamen vertrokken, niet wetende wat te denken van de bezwijming van Anna.

Eene maand daarna ontmoetten zij Anna en haar zoon, eenvoudig maar rijk, gekleed, en gezeten in een schoon rijtuig met twee paarden bespannen, waarmede zij eene wandeling deden. Zij zochten deswegens inlichtingen en vernamen dat mevrouw Anna een prachtig huis van 180,000 frs. gekocht had, en haren zoon, door verscheide leermeesters in alle wetenschappen deed onderwijzen. Dit klonk in hunne ooren als een donderslag. Mevrouw de Villebois en mijnheer Vatry snelden naar het huis van den notaris. Mijnheer Dubois was bezig met schrijven.

– Wij komen u misschien in uw werk storen, zeide de hoogmoedige mevrouw.

– Daar is niets aan gelegen; antwoordde de notaris... ik maakte mij bereid om eenen aankoop van renten op den staat in orde te brengen voor mevrouw Anna.

– Hoe! riep Vatry uit, na een prachtig huis en koets en paarden gekocht te hebben, heeft zij nog gelden te plaatsen!

– Zekerlijk.

– En van waar komt dit alles?

– Maar, zeide de notaris, hebt gij dit niet gezien?

– Wanneer?

– Toen zij dien schreeuw gaf, terwijl zij het gebedenboek bezag en in bezwijming viel.

– Wij hebben niets vernomen.

Oh! hernam de slimme notaris, ik dacht dat gij alles gezien had. Het gebedenboek behelsde 60 prenten, elke prent was bedekt met 6 bankbriefjes van 1000 frs. ieder.

– Groote Hemel! riep Vatry uit, als door den bliksem getroffen.

– Had ik dit geweten, stamelde mevrouw de Villebois.

– Gij hebt mogen kiezen, zeide de notaris; ik zelve heb u geraden het gebedenboek te nemen; maar gij hebt dit geweigerd

– Maar wie zou gedacht hebben, dat er een schat in dit gebedenboek verborgen was.

– Het is niet moeijelijk te begrijpen, hernam de notaris, hoe die schat in het gebedenboek gekomen is: gij weet dat mejufvrouw Egeria van Dampeny, uit hoofde van staatkundige zaken uit Frankrijk is moeten verhuizen, gelijk zoo vele anderen. Gedurende hare afwezigheid had zij groote armoede geleden. Terug gekeerd zijnde en misschien vreezende van ten tweede male uit hare schuilplaats te moeten vlugten, heeft zij waarschijnlijk de voorzorg willen nemen om niet meer aan de armoede blootgesteld te zijn. Daarom zal zij dien schat van 360,000 frs. in haar gebedenboek verborgen hebben, ten einde er in tijd van nood gebruik van te maken.

Deze uitlegging scheen zeer natuurlijk aan de twee afgunstige erfgenamen, die onmiddelijk, en niet zonder groote verwoedheid, het huis van den notaris verlieten.

Mevrouw Anna leeft nog te Parijs, en woont in de straat Lafitte. In eene der bijzonderste zalen van haar huis bewondert men een schoon tafereel, strekkende tot vereeuwiging der gebeurtenis welke wij verhaald hebben.

tot opbeuring van hare uitgeputte bevolking. Maar wat zoude de natie nog van eene Kamer kunnen verwachten, wier meeste leden steeds toonen, dat het hun slechts om één *doel* te doen is, *en dat doel is geld;* die zich niet beschouwen dáár geplaatst te zijn om de natie tot een bolwerk te verstrekken, maar in het lidmaatschap der Kamer slechts eenen trap meenen te zien, langs welken zij, door het gouvernement lafhartig te believen, al hooger en hooger kunnen *kruipen*, ten einde, voor zich zelven en hunne familie, een lekker geregt uit de staatskeuken te bekomen; zoodanig is, met slechts zeer weinige gunstige uitzonderingen, het gedrag onzer *opgedrongen vertegenwoordigers*.

En zoude het dan oproerig geschreeuw wezen, wanneer de bijna tot wanhoop gebragte natie, op eene wettige wijze, hare klagten voor den troon bragt, en eene *door haar zelven gekozen vertegenwoordiging eischte?*

De Ministers, geruggesteund door hunne Tweede Kamer, mogen zulks oordeelen, doch het Nederlandsche volk, dat hen betaalt, denkt er anders over en blijft nog altijd van gevoelen, *dat de regering is voor de natie, niet deze voor de regering*, hoewel de meeste dier hoogbetaalde heeren, wanneer zij hunne tractementjes etc. opsteken, dit maar niet willen gelooven. Aan zulke handen is het bestaan van land en volk thans toevertrouwd en zal het toevertrouwd blijven, ten zij de natie eindelijk hun juk moede, zich uit die verderfelijke handen weet te bevrijden.

Thans is het grootste deel des volks gelukkig, doch nog maar gedeeltelijk, ontwaakt, het kent zijne ware vrienden aan welken het vertrouwen kan schenken, maar het kent tevens ook zijne vijanden, en hen die van het geschonken vertrouwen een schandelijk misbruik maakten; dit is althans eene eerste schrede op den weg om tot eenen beteren toestand te geraken. Wanneer het de natie nu mogt gelukken wakker te blijven en niet tot hare vroegere zorgeloosheid te vervallen, welke haar zoo duur is te staan gekomen, wanneer zij nog genoeg moed in zich gevoelt om het vaderland en zich zelven uit den tegenwoordigen verderfelijken toestand te redden, dan kunnen er voor Nederland weder schoone en gelukkige jaren aanbreken.

Doch indien het volk lafhartig blijft zuchten zonder iets voor zich of het vaderland te durven ondernemen, dan is de tijd misschien nabij, dat de natie van een verderfelijk bestuur verlost zal worden, *doch om als overwonnenen zonder vaderland door eene der groote mogendheden ingelijfd en overheerd te worden.*

God geve dat het gedrag der Nederlanders deze voorspelling geene waarheid doe worden!

11. November 1845. X.

MENGELINGEN.

De Vorst.

Het is eene hooge roeping die des vorsten. Er rusten gewigtige pligten op hem. Een geheel volk stelt zijn heil in zijne handen. Wee den vorst, die een volk misleidt; eere hem, die niet zijn eigen, maar 's volks belang het meest behartigt!

Wij hebben ons eenige vragen ten doel gesteld, te beantwoorden.

1°. Wat is een vorst?

2°. Wat mag men met regt van hem verwachten?

3°. Wat moet de vorst doen, om zich de liefde en het vertrouwen zijner onderdanen waardig te maken?

Wij zullen tot de behandeling der eerste vraag overgaan, en vragen: wat is de vorst?

Waren wij aanhangers eener zekere godsdienstige partij in den lande, wij zouden antwoorden: « De Stedehouder *Gods* op aarde; in zoo verre als zijne geboden niet tegen Gods geboden strijden, moet men hem in alles gehoorzamen." Maar wij zijn niet dwaas genoeg, den man, die wij hoogachten, ook na te praten als de papegaai den mensch, wanneer zijne overtuiging met onze overtuiging strijdt: Voor ons zijn vorst en bedelaar gelijk, het toeval alleen deed den vorst van vorstelijke, en den bedelaar van arme ouders geboren worden. De gunst des volks alleen, schonk den vorst den staf. Het volk vertrouwde zijne belangen, den door hetzelve gekroonden individu toe, en de gunst des volks alleen stelt vorsten aan en zet ze af. De hoogmoed voegt den vorst het minste van allen, want wij herhalen het, het volk alleen hing om hem den hermelijnen mantel, en zette zijnen beschermeling den kroon op; zonder het volk is de vorst niets. De vorst is niets anders dan de *speelpop* des volks. Het volk kan wel zonder hem, maar hij niet zonder het volk.

Wat mag men met regt van hem verwachten?

Deze vraag is voorzeker niet moeijelijk te beantwoorden. Men mag van hem verwachten, dat hij 's volks regten handhave, dat hij zich niet door de aristocratie, dien kanker in elk land, late regeren, dat hij zich met lijf en ziel toelegge op 's volks welvaart; dat hij, in 't kort, alles aanwende om het volk, dat hem tot vorst gemaakt heeft, door wiens gunst hij regeert, gelukkig te maken.

Wat moet een vorst doen, om zich de liefde en het vertrouwen zijner onderdanen waardig te maken?

Om de liefde en het vertrouwen zijner onderdanen waardig te worden, moet een vorst zich omringen door mannen van beproefde kunde en trouw, door mannen, die 's volks welzijn behartigen, door mannen, die edel genoeg zijn, niet hun eigen voordeel, maar dat des volks te beoogen. Zulke mannen zijn de pijlers van troon en staat.

Eene vorst moet niet eene grondige kennis van fijne wijnen, schoone vrouwen, van muzijk, enz. hebben, neen, duizendmaal neen; een vorst moet eene grondige kennis van het land en van het volk, dat hij regeert, bezitten. Zoo zal een vorst zich de liefde en het vertrouwen zijner onderdanen waardig maken.

Eere den vorst, die dit beseft; schande dengenen, die dit niet inziet! Hoewel een vorst bij zijn leven en zijne regering tot walgens toe gevleid wordt, oordeelt de geschiedenis hem toch, wanneer hij opgehouden heeft te regeren. En wat meer is, *er leeft een God!!!* (*T. N.*)

—

De doodsengel in de hofstad.

Het was nacht.......

De Hofstad, gewikkeld in den sluijer der digte duisternis, en stil als het graf, scheen uitgestorven.

Hier en daar slechts dwaalde een eenzame door de verlatene straten, en luide en verre klonken de haastige voetstappen des nachtelijken wandelaars.

Op het donzen leger uitgestrekt, wentelde de rijke zich omme en om, en droomde van grootheid en weelde, van schatten en genot.

Naauwelijks voor de koude des nachts beveiligd, lag de arme op eene handvol stroo. Hij sluimerde, en de beelden van kommer en ellende, die hem des daags vergezelden, verschrikten ook thans zijnen geest, en eene half gesmoorde zucht van wanhoop ontglipte zijne bleeke lippen.

Donkerder werd de nacht.....

Statig daalde de doodsengel neder; hij zweefde boven de Hofstad, en strekte over haar zijn doodelijk zwaard. Nog scheen hij besluiteloos werwaarts zich te wenden; doch spoedig ontdekte zijn oog de woningen van hen, wier ure gekomen was, en met de snelheid des lichts trad hij die binnen.

Twee van de talrijke bewoners der stad moesten sneven: de een arm en gering; de andere rijk en magtig; de een een zoon des volks, de andere een Minister, de een het offer, de andere de offeraar .....

Het was een leger van smarte en ellende, het schamele bed, waarop de zoon des volks het matte hoofd had nedergelegd. De tijd had zijne haren niet vergrijsd, en de ouderdom had die diepe voren in zijn voorhoofd niet geploegd; teleurstelling, kommer, armoede, moedeloosheid, wanhoop hadden hem het graf doen naderen, dat het tal der jaren niet had gedolven.

Gehaat en vervolgd door eenen magtigen vijand, den Raadsman en de regterhand des Vorsten; terug gestooten door hen, wien het eene eere en zaligheid is, oogdienaars te zijn der magtigen; beroofd van zijn bestaan, en daardoor met gade en kroost overgegeven aan al de jammeren der armoede, gedoemd de lievelingen zijns harten ter prooi te geven aan den folterenden hongerdood, of — den fieren nek te buigen, en onderstand te vragen aan den wuften rijke, en eene aalmoes te ontvangen uit de karige hand des aanzienlijken.... kan het verwonderen, dat de edele zoon des volks dien zwaren last niet had kunnen torschen, en dat deszelfs gewigt hem had doen bezwijken?

Aan de sponde haars echtgenoots gezeten, omringd door hare kinderen, verzachtte de treurende vrouw door hare liefde de laatste oogenblikken des stervenden. In hare armen gaf hij den laatsten snik, en hare zachte hand look zijn gebroken oog. Sprakeloos van droefheid, had zij geene tranen meer, maar de blik dien zij ten hemel sloeg, als om van daar troost en uitkomst te vragen, zeide maar al te zeer, wat in haar omging. Dat hart kromp weg van wee, en deed haar, overmeesterd door rouwe, de bede slaken: « God! rigt zijnen moordenaar......"

Die bede werd verhoord.

Ook de trotsche staatsdienaar was aangegrepen door de kille hand des doods.

Daar lag hij op zijn zijden leger, bleek en ontdaan, verteerd door het vuur der koortsen, hij, wien eenmaal het gansche land slaafs had gehoorzaamd, en die steeds omringd was geweest door eenen drom van vleijers. Zijne heerlijkheid was verzwonden, en met haar zijne aanbidders. Geen enkele zijner vereerders was thans daar, om hem den laafdronk te reiken, ten einde zijne brandende lippen te verkoelen!

Daar lag hij, uitgeput en afgemat, hij, de magtige Minister! Pracht omringde hem; weelde omgaf hem; maar de liefde schudde zijn doodsbedde niet zacht, en de vriendschap wischte het klamme zweet niet van zijn bleek voorhoofd!

Daar lag hij met verwrongen gelaatstrekken en stuiptrekkende bewegingen, hij, de tuchtroede des lands, geheel alleen met zijn geweten! Dit had thans den scepter hernomen, vroeger hetzelve ontwrongen, en zwaaide nu in de verschrikkelijke stervensure den folterenden geessel van wroeging en doodangst.

Onrustiger werd de koortsige sluimering des kranken.

Hij droomde.......

De flikkerende lichten der prachtige kroonen verduisteren, en hullen alles in eene sombere schemering.

Terwijl de klokken der Hofstad met hare graftoonen de lucht vervullen, heffen de nachtvogels hun eentoonig doodsgezang aan.

Eene herinnering bevangt den kranke, als hij de schimmen ziet binnentreden van hen, wier ongeluk hij geweest is, en een koud zweet breekt hem van alle kanten uit, als zij langzaam naderen, en hem om strijd zijne gruwelen verwijten.

« Ik," zegt deze, « ik was Koning over een trouw en geduldig volk. Gij hebt het van mij vervreemd, en in eenen poel van jammeren gestort. Dat volk heeft mij ten laatste veracht, versmaad, gevloekt!"

Die vloek zij op u.....

« Ziet gij," roept gene, « ziet gij deze wonde? Ziet gij, hoe adders deze borst doorknagen, en mij helsche smarten doen lijden? Dit is de straf des meineedigen! Ik werd dit door u, door uw geweld, door uwe lage kunstgrepen!"

Ha! ik vloek u......

En nader treden de schimmen.

Hier is het eene weduwe, die hij tot armoede doemde, daar zijn het weezen, wier ouderlijk erfdeel hij verkortte; ginds zijn het die door hem gedwongen waren vervolgers en beulen te zijn van hunne naasten. En ieder hunner herinnert den ellendige deszelfs euveldaden, en herhaalt den vloek over hem uitgesproken.

En doffer dreunden de toonen der klokken, en scheller klonk het nachtelijk doodslied; en eene stem, schor en afschuwelijk als het geknars van de deur eens kerkers, fluisterde hem toe: « Broeder! kom, heersch met mij in het rijk van satan."

De begoocheling was verdwenen. Met woest rollende oogen ziet de stervende rondom zich, om zich te vergewissen, dat alles slechts een droom geweest is, en eene hevige, krampachtige beweging der schel verwittigd zijnen dienaars, dat hun heer hunne hulp behoeft.

Toen zij aan zijn leger traden, was de magtige Minister een lijk.

Spoedig verspreidde zich de tijding van den dood des geweldigen door het land, en een innig, hartelijk « God dank" steeg als een reukoffer uit de harten van millioenen ten hemel. (*Z. N.*)

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 15. November. Sedert den 13. dezer zijn alhier ter reede gekomen.

Voor Antwerpen bestemd:

Thomas, J. D. Deimscht, Hamburg, stukgoed; Vuornaerts, D. Stemmes, Harderslebeu, boekweit; Providentia, H. H. Pedersen, Riobenhaven, hout; Maria Agnetha, H. Nielsen, Bellebergely, erwten; Sylphide, H. B. Lund, Riga, lijnzaad; Baronne Gruichitz, D. Nielsen, Livorno, graan; Neeske Maria, C. F. de Boer, Tonningen, zaad; Metha, J. B. Martens, Hamburg, la jeune Emelie, F. Chretien, Marseille; beide stukgoed; Diana, P. J. Gress, Hull, manufacturen; Ulysses, A. H. Sturen, Hamburg, garst; Emanuel, H. Bohn, Bogenau, raapzaad; Jacoba, P. O. Smith, Londen, Soegutten, E. Rasmussen, Barlembach, Margaretha Wilhelmine, H. J. Hansen, Odensee, alle erwten; de jonge Jacob, P. Bauwen, Stockton, aardewerk; Kunigunde, J. Minns, Hamburg, stukgoed; Eduard, J. W. Muller, Archangel, lijnzaad en rogge; de Venus, J. Papp, Altona, stukgoed; Paul, P. Ricaud, Bordeaux, wijn; Deo Gloria, H. Behr, Mege, rogge.

Voor Gend bestemd:

Egidius, J. Halewyck, Liverpool klinkhout.

— Zr. Ms. transportschip Dordrecht, kommandant de luit. ter zee 1e klasse de Haze Bomme, is, van Suriname, alhier gearriveerd.

— Door kapitein P. J. Smith, alhier ter reede gekomen, is den 13. dezer gepraaid het Nederlandsche barkschip Pictura, kapitein N. H. Brouwer, van Indie naar de reede van Brouwershaven, 5 1/2 mijl Z. O. van Oostende.

TE VLISSINGEN, BIJ A. W. VAN BIEMEN.